

Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat

Suliassaqartitsiniarnermik inunnillu isumaginninnermik Kalaallit Nunaannut inatsimmi nr. 580-imi, 29. november 1978-imeersumi § 2 tunngavigalugu makku aalajangersarneqarput:

Kapitali 1

Aalajangersakkat nalinginnaasut.

§ 1. Inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut eqqarsartaatsimikkut timimikkulluunniit annertuumik innarluutillit sapinngisamik nalinginnaasumik inooqataasinnaanerminnut qulakkeerunneqassapput.

Imm. 2. Sanaartukkat atortorissaarutillu kikkunnit tamanit atorneqarsinnaasut tamarmik sapinngisaaq naapertorlugu aqqissuunneqassapput qularnaarneqarsimassalluni inuit innarluutillit isersinnaallutillu atuisinnaanissaat.

Imm. 3. Innarluutilik sapinngisamik angerlarsimaffimmini najugaqartinneqassaaq, pineqartup nammineq tamanna kissaatigippagu, pineqartullu atugarissaarnissaa tamatumuunakkut navianartorsiortinneqassanngippat.

§ 2. Innarluutilinnik suliaasaqarfimmi paasissutissiisarnerit, misileraanerit ilisimatusarnerillu Isumaginninnermut Naalakkersuisup aallartissinnaallugillu tapiissuteqarfigisinnaavai.

Kapitali 2

Ikiorsiinissami nalinginnaasumik piumasaqaataasut.

§ 3. Inuit 60-it inorlugit ukiullit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut, eqqarsartaatsimikkut timimikkulluunniit annertuumik innarluuteqarnertik patsisigalugu immikkut ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisut peqqussummi matumani malittarisassat tunngavigalugit ikiorserneqarsinnaapput.

Imm. 2. Innarluutit piginnaassutsikkullu killiffiit suut ikiorserneqarnissaraut tunngaviussanersut pillugit malittarisassat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

§ 4. Peqqussut manna tunngavigalugu innarluutillip inuuniarnikkut pilersorneqarneranut ikiorsiisoqarsinnaanngilaq.

Imm. 2. Innarluutilik inatsisitigut malittarisassat allat tunngavigalugit naammaginarlumik ikiorserneqarsinnaapput peqqussut manna tunngavigalugu ikiorsiisoqarsinnaassanngilaq.

§ 5. Annertuumik innarluutillit Kalaallit Nunaata avataaniinneranni ikiorsiisarnissamut malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 3

Ikorsiiniutit.

§ 6. Ikorsiiniutit tuniunneqarsinnaapput siunnersuinertut, ilitersuinertut tapersersuinertullu, sungiusarneqarnertut, paaqqinniffiirvmut inissinneqarnertut kiisalu innarluuteqarnermut atatillugu aningaasartuutiginerulikkanut aningaasatigut ikorsiinertut ilusilerlugit.

§ 7. Innarluutillip kommunitut najugarivitaata inassutegarneratigut ikorsiiniut sorleq aallartinneqarsinnaanersoq Isumaginninnermut Pisortaqaqruup aalajangissavaa.

Imm. 2. Isumaginninnermut Pisortaqaqruup assersuutigalugu makku aallartinneqarnissaat aalajangersinnaavaa:

- 1) iluaqusersuutini pisinissamut ikorsiineq,
- 2) tapersersortitut ikiortinik atorfinitsitsinissamut ikorsiineq,
- 3) angajoqqaat allalluunniit innarluutillip angerlarsimaffimmi ulluinnarni paaqqutarineqarneranik suliaqartut sulinermikkut ikiorserneqarnermikkullu oqilisaavigineqarnerat,
- 4) siunnersorteqartitsinnermut ikorsiineq,
- 5) innarluutillip inigisaata allangortinneqarneranut aaqqissuunneqarneranullu ikorsiineq,
- 6) qanigisat allallu ilinniartinneqarnerinut, pikkorissartinneqarnerinut il.il. ikorsiineq, taamaaliornikkut innarluutillip ulluinnarni inuunerata oqinnerulerlunilu pitsaanerulernissaa anguniarlugu,
- 7) najugaqaqatigiiffinnik nakkutigineqarlunilu najugaqarfinnik pilersitsinernut ikorsiinerit,
- 8) ulloq unnuarlu paaqqinniffimmiinneq, ajornanngippat Kalaallit Nunaanni,
- 9) innarluutillip angerlarsimaffimmi avataani paaqqinniffimmiinneranut atasumik innarluutillip akiliunneqarluni feriartinneqarnera, imaluunniit immikkut pisoqartillugu qanigisaasut akiliunneqarlutik feriartinneqarneri.

§ 8. Inigisap aaqqissugaaneranut imaluunniit iluaqusersuutini pisinermut ikorsiinerit taamaallaat pisinnaapput annertunerusumik aningaasartuutit innarluuteqanngitsut nalinginnaasumik atugassaminnik, ulluinnarni inuuniarnerminni imaluunniit inimik aaqqissugaaneranik kingunilimmik atortagaasa akigisartagaat annertuumik qummut qaangerneqarsimappata.

Imm. 2. Peqqussut manna tunngavigalugu ikorsiivigineqarsinnaanngillat biilisinerit, kisiannili taakku innarluutilinnut aaqqissuunneqarnerat tapiiffigineqarsinnaavoq.

Imm. 3. Kommunini ataasiakkaani pissutsit immikkut ittut atuutsillugit Naalakkersuisut annertuumik innarluutilinnut sammitinneqartumik ataatsimoorussassamik immikkut biiliussisarnissamik aaqqissuussisinnaapput. Naalakkersuisut aaqqissuussinerup tamatuma erseqqinnerusunik maleruagassiornissaannut piginnaatinneqarput.

Kapitali 4

Annertuumik innarluutilinnut namminneq angerlarsimaffimininniittunut, najugaqaqatigiiffinniittunut nakkutigineqarlunilu najugaqarfinniittunut ikorsiineq.

§ 9. Annertuumik innarluutillip angerlarsimaffimini paaqqutarineqarnera sulilluni isertitassaagaluani annaasaqarnermik kinguneqarsimappat pisuni immikkut ittuni innarluutilimmik ulluinnarni paaqqutarinnittusoq aningaasarsiaqartinneqarsinnaavoq.

Imm. 2. Taamaattorli annerpaamik tunniunneqarsinnaapput SIK-p Pisortallu isumaqatigiissutaat naapertorlugit akissarsiat minnerpaaffissaat sukkulluunniit atuuttut.

§ 10. Innarluutilik kommunip najugaqaqatigiiffiutaanut inissinneqarsinnaavoq pineqarteq ulluinnarni tapersorneqarnissamik pisariaqartitsisutut naliliiffigineqarpat.

Imm. 2. Innarluutilik nakkutigineqarluni najugaqarfinnut inissinneqarsinnaavoq pineqarteq ulloq unnuarlu paaqqutarineqartariaqartutut naliliiffigineqarpat.

Imm. 3. Naalakkersuisut kommuni peqqusinnaavaa kisimiilluni, kommunit allat imaluunniit Naalakkersuisut peqatigalugit najugaqaqatigiiffinnik nakkutigineqarlunilu najugaqarfinnik pilersitsissasoq.

§ 11. Najugaqaqatigiiffiit pilersinneqarnerinut, aaqqissorneqarnerinut, siulersorneqarnerinut ingerlanneqarnerinullu tunaartarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaassapput, taakkunanilu nalinginnaasumik, perorsaanikkut katsorsaanikkullu ilitersuisuullutillu nakkutilliineq ingerlatissallugu.

§ 12. Nakkutigineqarluni najugaqarfiit pilersinneqarnerinut, aaqqissorneqarnerinut, siulersorneqarnerinut ingerlanneqarnerinullu tunaartarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaassapput, taakkunanilu nalinginnaasuinik, perorsaanikkut katsorsaanikkullu ilitersuisuullutillu nakkutilliineq ingerlatissallugu.

Kapitali 5

Annertuumik innarluutilinnut paaqqinniffiit.

§ 13. Innarluutilik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarsinnaavoq, pineqarteq ulloq unnuarlu katsorsarneqarnermik paaqqutarineqartariaqarnermillu pisariaqartitsisutut naliliiffigineqarpat.

§ 14. Annertuumik innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pisariaqartinneqartut naapertorlugit naammattumik inissaqarnissaa Isumaginninnermut Naalakkersuisup isumagissavaa.

Imm. 2. Annertuumik innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsinerit ingerlatsinerillu Isumaginninnermut Naalakkersuisup ataqatigiissaassavai, kiisalu pisariaqartitsineq naapertorlugu perorsaanikkut katsorsaanikkullu ilitersuisalluni.

Imm. 3. Annertuumik innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik aqutsineq Isumaginninnermut Naalakkersuisup isumagissavaa.

§ 15. Annertuumik innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit siunertaannut, pilersinneqarnerinut, aaqqissorneqarnerinut, siulersorneqarnerinut ingerlanneqarnerinullu malittarisassat pisariaqarnera naapertorlugu Naalakkersuisut aalajangersassavaat, taakkuninngalu ingerlatsinikkut aningaasatigullu, kiisalu perorsaanikkut katsorsaanikkullu nakkutilliineq ingerlatissallugu.

§ 16. Innarluutillip kommunitut najugarivitaata inassuteqarneratigut innarluutilik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarsinnaanersoq Isumaginninnermut Pisorta qarfiup aalajangissavaa. Innarluutilik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut sorlermut inissinneqassanersoq Isumaginninnermut Pisorta qarfiup aamma aalajangissava.

§ 17. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni ataasiakkaani tamani inissiiniartartussatut ataatsimiititat ataavartut, paaqqinniffimmi inissiinissanut angerlartitsinissanullu isummertartussat Isumaginninnermut Pisorta qarfiup pilersissavai.

Imm. 2. Ataatsimiititap aalajangiineri pillugit naammagittaalliutit aalajangiinerup kingornatigut sapaatip akunneri sisamat qaangiutsinnagit innarluutilimmit taassumaluunniit kommunitut najugarivitaanit, ataatsimiititamiluunniit ilaasortat ilaannit Isumaginninnermut Naalakkersuisumut sulia sanngortillugit ingerlateqqinneqarsinnaapput.

Kapitali 6

Annertuumik innarluutillit sulia saqartinneqarnerat.

§ 18. Innarluutillit annertuumik innarluutilinnut paaqqinniffinniittut naleqquttumik suliaasaqartinneqarnissaat Isuraaginninnermut Pisorta qarfiup sapinngisamik isumagissavaa.

Imm. 2. Suliaasaqartitsineq suliffimmi Isumaginninnermut Pisorta qarfimmit pilersinneqarlunilu ingerlanneqartumi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut atatillugu pilersinneqarsinnaasumi pisinnaavoq, imaluunniit innarluutillip ulluunerani suliaasaqartitsisarfimmut assigisaanulluunniit atalersinneqarneratigut pisinnaalluni.

Imm. 3. Annertuumik innarluutillit suliaasaqartinneqarnissaannut malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumani innarluutillip sulinermini aningaasarsiaqarsinnaanera pillugu malittarisassat ilanngullugit.

§ 19. Pissutsini immikkut ittuni iluaqusersuutit innarluutillip naleqquttumik suliaqarnermini atugassaasa akilerneqarnissaat Isumaginninnerini Pisorta qarfiup akuersissutigisinnaavaa.

Kapitali 7

Aqutsineq, paasissutissiisussaataaneq kiisalu utertitsilluni akiliisussaataaneq, il.il.

§ 20. Kommunit isumaginninnermut ataatsimiititaliaasa annertuumik innarluutillit peqqussut manna tunngavigalugu ikiorserneqarsinnaanermut periarfissat pillugit siunnersorlugillu ilitersussavaat.

Imm. 2. Kommunit isumaginninnermut ataatsimiititaliaasa ikiorsiinissamut inassuteqaatit tunngavilersukkat suliarissavaat Isumaginninnermullu Pisorta qarfimmut nassiullugit.

Imm. 3. Peqqussut manna tunngavigalugu qinnuteqartarneq, inassuteqartarneq, akuersissuteqartarneq aqutsinerlu pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 21. Innarluutilik Kalaallit Nunaata avataani paaqqinniffimmiippat innarluutillip kommunitut najugarivitaani isumaginninnermut ataatsimiititaliap innarluutillip Kalaallit Nunaannut utersinnaaneranut periarfissat ikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni misissortassavai.

§ 22. Peqqussut manna tunngavigalugu innarluutilik ikiorserneqarsinnaanersoq, aamma sutigut qanorlu annertutigisumik ikiorserneqassanersoq Isumaginninnermut Pisorta qarfiup aalajangiiffigissavaa.

Imm. 2. Isuinaginninnermut Pisorta qarfik siumoortumik akuersissuteqarteqqaarnagu isumaginninnermut ataatsimiititaliaq annertuumik innarluutillimmut ikorsiisimappat aningaasartuutit taakku kommunimut utertillugit akilerneqarsinnaanngillat.

Imm. 3. Peqqussut manna tunngavigalugu Isumaginninnermut Pisorta qarfiup akuersissuteqarsimaneratigut kommunit aningaasartuutigisimasaasa kommuninut utertillugit akilerneqartarnerini malittarisassat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

§ 23. Kommunit isumaginninnermut ataatsimiititaliaasa peqqussut manna tunngavigalugu ikiorserneqarnissamik qinnuteqartoq peqqusinnaavaat suliasap paasissutissiivigineqarnissaanut peqataaqqullugu, matumani nakorsamit imaluunniit nakorsamit immikkut ilisimasalimmit misissorneqarnissaq, imaluunniit misissorneqarnissaq katsorsarneqarnissarlunniit siunertaralugit napparsimmavimmut unitsinneqarneq ilanngullugit.

Imm. 2. Kommunit isumaginninnermut ataatsimiititaliaasa innarluutilik sapinngisaq naapertorlugu akuersiseqqaarlugu paasissutissat annertuumik innarluuteqartup atugarisaanut tunngasut kimilluunniit tamakkuninnga paasisimasaqartumit piniarsinnaavaat, taakku peqqussut manna tunngavigalugu ikiorserneqarnissamik qinnuteqaatip suliarineqarnissaanut, inassuteqaatilluunniit nassiunneqarnissaanut pisariaqartutut isigineqarpata.

Imm. 3. Peqqussut manna tunngavigalugu qinnuteqaatinut inassuteqaatit Isumaginninnermut

Pisortaqarfimmi suliarineqarnissaannut paasissutissat pisariaqartut pissarsiariniarnissaat ingerlateqqinneqarnissaallu kommunit isumaginninnermut ataatsimiititaliaasa pisussaaffigaat. Peqqussut manna tunngavigalugu qinnuteqaatit suliarineqarnissaanni paasissutissat suut pisariaqartuunersut pillugit malittarisassat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

Imm. 4. Kommunit isumaginninnermut ataatsimiititaliaasa peqqussut manna tunngavigalugu ikiorserneqarnissamik qinnuteqaat oqartussaasoqarfiit assigiinngitsunik suliallit akornanni suleqatigiinniissamut ataatsimiititaliamut saqqummiussinnaavaat, takuuk oqartussaasoqarfiit assigiinngitsunik suliallit isumaginninnermi suliasat pillugit suleqatigiinnissaannut inatsisartut peqqussutaat.

§ 24. Peqqussut manna tunngavigalugu ikiorserneqarnissamik qinnuteqaammut inassuteqaatip suliarinissaanut paasissutissat naliliinerillu pisariaqartinneqartut Isumaginninnermut Pisortaqarfiup pissarsiariniarsinnaavai.

§ 25. Peqqussut manna tunngavigalugu ikiorserneqartoq pisussaavoq kommunitut najugarivitamini isuraaginninnermut ataatsimiititaliaq ilisimatittassallugu inuunermini pissutsit allanngornerinik ikiorsiinerup tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit allanngortinneqarluniluunniit atorunnaavinnissaanik kinguneqarsinnaasunik.

Imm. 2. Innarluutillip kommunitut najugarivitaani isumaginninnermut ataatsimiititaliaq pisussaavoq Isumaginninnermut Pisortaqarfik ilisimatissallugu paasissutissanik tamanik innarluutillip ikiorserneqarnerata allanngortinneqarneranik atorunnaarneranilluunniit kinguneqarsinnaasunik.

Imm. 3. Inuk paasissutissiinissamik pisussaaffik imm. 1-imi taaneqartoq eqqortinnagu, imaluunniit nalunngikkaluarlugu, peqqussummi matumani aalajangersakkat tunngavigalugit eqqunngitsumik ikiorserneqarsimappat eqqunngitsumik tigusarsimasaminik utertitsilluni akileeqquneqarsinnaavoq.

Imm. 4. Imm. 3 naapertorlugu eqqunngitsumik tiguneqarsimasut utertillugit akilersinneqartarneri pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 8

Aningaasalersorneqarnera

§ 26. Peqqussut manna tunngavigalugu aningaasartuutit, taamaattorli peqqussummi §§ 10-12 tunngavigalugit aningaasartuutit ilanngunnagit, Namminersornerullutik Oqartussanit akilerneqartassapput.

Imm. 2. Peqqussut manna tunngavigalugu kommunit aqutsinnermut aningaasartuutaat kommuninit akilerneqartassapput.

Imm. 3. Peqqussummi § 10 tunngavigalugu aningaasartuutit kommunit isumaginninnerraut ataatsimiititaliaannit akilerneqartassapput, taamaattorli aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit utertillugit akilerneqartarnerat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaallutik.

Kapitali 9

Naammagittaalliorsinnaatitaaneq.

§ 27. Inatsisartut peqqussutaat manna tunngavigalugu aalajangiinerit isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aqqissuussaanerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit naammagittaalliutigineqarsinnaapput.

Imm. 2. Taamaattorli § 17, imm. 2 tunngavigalugu Isumaginninnermut Naalakkersuisumit aalajangerneqartut aqutsinikkut oqartussamut allamut naammagittaalliutigineqarsinnaanngillat.

Kapitali 10

Pineqaatissinneqarsinnaaneq pillugu aalajangersakkat.

§ 28. Kinaluunniit Inatsisartut peqqussutaata matuma aqunneqarnerani peqataasoq pinerluttulerinermi inatsisimmi pisortani atorfeqarnermi suliaqartitaanermiluunniit pinerluuteqarnerit pillugit malittarisassat tunngavigalugit akisussaataaavoq, taamatut suliaasaqartitaaneq qinigaanikkut pisimagaluarpalluunniit.

Kapitali 11

Ikaarsaariarnermi aalajangersakkat atortuulersitsinerlu.

§ 29. Inuit timimikkut eqqarsartaatsimikkulluunniit annertuumik innarluutillit isumagineqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 15. oktober 1979-meersoq tunngavigalugu annertuumik innarluutilittut nalunaarsorneqarsimasut, peqqussurnmi matumani kapitali 2-mi aalajangersakkat apeqqutaatinnagit, peqqussut taanna tunngavigalugu ikiorserneqarsinnaapput.

§ 30. Inatsisartut peqqussutaat manna 1. januar 1995 aallarnerfigalugu atortuulersinneqarpoq.

Imm. 2. Tamatumunnga peqatigitillugu inuit timimikkut eqqarsartaatsimikkullu annertuumik innarluuteqartut isumagineqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 20. oktober 1983-meersoq atorunnaarpoq.

Imm. 3. Inatsisartut peqqussutaat imm. 2-mi taaneqartoq tunngavigalugu malittarisassatut aalajangersarneqarsimasut atuutiinnassapput, Inatsisartut peqqussutaat manna Inatsisartulluunniit peqqussutaat allat tunngavigalugit aalajangersakkanit taarserneqarnissamik atorunnaarsinneqarnissamilluunniit tungaannut.

Namminersornerullutik Oqartussat, 3. november 1994

Lars Emil Johansen

/

Henriette Rasmussen

Namminersorlutik Oqartussat

Imaneq 4

3900 Nuuk

E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit
Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat
Naalakkersuisut